

ÎNCHEIERE

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

judecător

judecători

Valentina Clevadi

Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Buiucî Ecaterina, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Buiucî Ecaterina și Buiucî Stepan împotriva Comitetului executiv al UTA Găgăuzia, Ministerului Finanțelor și Comisiei pentru problemele victimelor represiunilor politice din Găgăuzia privind încasarea contravalorii averii confiscate,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 13 septembrie 2016 prin care s-au respins apelurile declarate de Buiucî Stepan și Buiucî Ecaterina, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Comrat din 12 martie 2016,

c o n s t a t ă :

La 23 iulie 2012, Buiucî Ecaterina și Buiucî Stepan au depus cerere de chemare în judecată împotriva Comitetului executiv al Găgăuziei cu privire la schimbarea termenelor de plată în formă de rambursare a costurilor ilegal confiscate și nepăstrate în urma represiunilor politice, din plată periodică în plată unică.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Vulcănești din 25 martie 2011, Comitetul executiv al Găgăuziei a fost obligat de a efectua plăți periodice în termen de 5 ani, în mărime totală de 1619369 lei. Hotărârea dată a devenit definitivă la 30 decembrie 2011, după ce Curtea de Apel Chișinău a restituit apelul Comitetului executiv al Găgăuziei.

Menționează reclamanții că, Judecătoria Vulcănești a emis titlu executoriu privind executarea imediată de către Comitetul executiv al Găgăuziei a hotărârii Judecătoriei Vulcănești din 25 martie 2011.

Cu toate acestea, Comitetul executiv al Găgăuziei a început să nu execute hotărârea instanței de judecată, contestând-o la Curtea Supremă de Justiție, care în final a respins recursul declarat.

Indică reclamantii că, conform răspunsului Comitetul executiv al Găgăuziei, motivul refuzului în achitarea sumei îl constituie faptul că bugetul UTA Găgăuzia nu dispune de resurse financiare, având în vedere că aceste sume nu au fost planificate, însă consideră reclamantii, că această circumstanță nu este un motiv pentru a nu executa hotărârea judecătorească.

În legătură cu neexecutarea hotărârii judecătorești în termen de 90 de zile de la data când aceasta a devenit definitivă, le revine dreptul la plata dobânzii în legătură cu întârzierea debitorului, în conformitate cu art. 619 Cod civil și art. 243 CPC, iar art. 253 CPC, le oferă dreptul la indexarea sumelor adjudecate în funcție de situația de la momentul executării hotărârii.

Solicită reclamantii, modificarea termenelor de achitare, din plăți periodice, în plată unică; indexarea sumelor în legătură cu inflația în mărime de 482572 lei și pentru întârzierea debitorului în mărime de 125468 lei, iar în total suma de 608040 lei.

La 23 octombrie 2012, reclamantii au depus o cerere suplimentară prin care au solicitat încasarea de la Comitetul executiv al Găgăuziei a costului bunurilor nepăstrate și privatizate în urma represiunilor politice, calculat la prețurile de piață în vigoare la data examinării cererii, în sumă de 13 302 000 lei (f.d.24 Vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Vulcănești din 24 iunie 2013 cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 26 decembrie 2013 s-a admis apelul declarat de Buiucli Ecaterina și Buiucli Stepan, s-a casat hotărârea Judecătoriei Vulcănești din 24 iunie 2013, cu remiterea pricinii la rejudecare în Judecătoria Comrat.

Pe parcursul rejudecării cauzei, reclamantii și-au modificat pretențiile, solicitând prin cererea din 06.02.2014 înaintată împotriva Comitetului executiv al UTA Găgăuzia, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor și Comisia pentru problemele victimelor represiunilor politice din Găgăuzia, încasarea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice în mărime de 11 900 000 lei, naționalizați în anul 1941 și care nu au fost păstrați de către stat, cu încasarea de la pârât a sumei date în rate egale, în decurs de 2 ani (f.d. 1 Vol. II).

Prin hotărârea Judecătoriei Comrat din 12 martie 2016 cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca nefondată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Buiucli Ecaterina și Buiucli Stepan au contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 13 septembrie 2016, s-au respins apelurile declarate de Buiucli Stepan și Buiucli Ecaterina, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Comrat din 12 martie 2016.

La 19 octombrie 2016, Buiucî Ecaterina a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea dispozițiilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie încasată diferența bunurilor confiscate în urma represiunilor politice în mărime de 11 900 000 lei, precum și expunerea asupra faptului dacă terenurile sau valoarea acestora fac parte din bunurile confiscate în urma represiunilor politice.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu hotărârile contestate, considerându-le neîntemeiate și ilegale.

Susține că după ce a primit adeverința de la arhiva națională circumstanțele s-au schimbat, astfel că s-a adresa cu prezenta acțiune în judecată, însă, instanțele de judecată au respins acțiunea, fără ca să dea o apreciere cuvenită circumstanțelor cauzei.

Pledând pentru admiterea recursului, recurenta invocă și încălcarea normelor de drept procedural, fapt care în opinia sa constituie temei de casare a hotărârilor contestate.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de către Buiucî Ecaterina, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Buiuclî Ecaterina, este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de către recurentă în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reiterează și faptul că, recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Buiuclî Ecaterina, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Buiuclî Ecaterina, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecător

Valentina Clevadî

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari